

(II) Ж 50.253
№ 1(2010)
№ 1(2010)

Обніміться ж, брати мої.
Молю вас, благаю !

Т.Г.ШЕВЧЕНКО

Ялтинська

СВІТЛИЦЯ

№ 1, квітень 2010 р.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ВИДАННЯ

осередку
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА
«ПРОСВІТА»
ім.Т.Г.Шевченка

м. ЯЛТА

1. «Спочатку було слово...»

(християнська «просвіта» та духовні настанови служителів української православної, греко-католицької та представників інших церков)
Запитання та відповіді на ваші запитання.

2. Голос нашої «Просвіти».

3. Новини, огляд преси.

(Новини нашого міста та країни, огляд місцевої та загальноукраїнської преси.)

4. Наше громадське, політичне та релігійне життя.

(виступи, публікації членів «Просвіти» та гостей м. Ялти)

5. Ялтинський майдан.

(думки, пропозиції, ремарки мешканців та гостей м. Ялти)

5. Мистецька та поетична сторінка.

(публікації наших читачів, дайджест)

6. Вивчасмо українську мову.

(відновлення та збереження багатства колориту рідної мови та правильного її вжитку)

7. Запитання, відповіді.

(Запитання читача – відповідь нашої громади)

8. Оголошення.

«Спочатку було слово...»

Сердечно вітаю зі світлоносним святом усе українство з Пасхою Христовою! Воскресіння Христове спонукає нас боротись з гріхом. Воно запалює нас прагнути до моральної чистоти, до святості. Воно навчає нас бачити в людині брата і сестру, образ і подобу божу. Воскресіння Христове надихає нас на боротьбу проти неправди та кривди. Воно надихає на трую і побожне життя. Воскресіння Христове дало новий напрямок життю людини. Воно зробило земне життя осмисленим і цілеспрямованим.

Нехай оновить воскреслий Спаситель наші духовні сили на добрі справи для блага нашої святої помісної Української Православної Церкви і для подальшого зміцнення та процвітання Української держави і зростання добробуту українського народу, на славу Господа нашого Ієсуса Христа, Якому належить честь і поклоніння навіки віків. Амінь.

(з Пасхального привітання патріарха київського і всієї Руси-України Філарета.)

Примітка: Шановні читачі. Повідомляємо вас, що ми звернулись до представників православної, греко-католицької та інших церков з пропозицією та проханням направляти до нашого видання свої коротенькі письмові звернення, які ми з радістю будемо регулярно публікувати для нашої спільної духовної просвіти та духовного збагачення.

Голос нашої «Просвіти»

У наступному номері «Ялтинської світлиці» ми плануємо опублікувати «Статут» осередку «Просвіти» м. Ялта. Таким чином, кожний з нас завжди зможе при нагоді запропонувати ознайомитись з ним нашим друзям та знайомим, обговорити з ними його зміст, знайти у «Статуті» саме те, що найбільш близьке та посильне для особистого втілення у життя.

Також ми запропонуємо вам «Програму діяльності» осередку «Просвіти» м. Ялти у котрій відображено наші плани на майбутнє півріччя. Кожний з нас зможе більш реально усвідомлювати які цілі та задачі ставимо ми перед собою, а наші знайомі та друзі також зможуть при бажанні та можливості не тільки познайомитись з цим документом, але і внести свій посильний внесок до ефективного його здійснення.

Шановні друзі, дорогі просвітяни. В наш час дедалі важче жити без моральної, духовної підтримки один одного. Тому ми, українці Ялти і об'єднані разом, та закликаємо приєднатись до нас інших. Ми хочемо бути не тільки членами всеукраїнського товариства «Просвіти», але бути такими людьми які справді у своїй діяльності хочуть та можуть відповісти на ініціативи цього товариства. Ми хочемо перш за все бути добрими

товаришами та друзями один одному, показувати цей добрий приклад іншим.

Надіємось, що це видання в першу чергу буде в міру можливостей слугувати нашій єдності, формувати відчуття соціальної захищеності, підтримувати та збільшувати Світло Правди та надії у наших душах.

Надіємось що всі ми, кожний своїм неповторним талантом та вмінням знайдемо свою духовну реалізацію і у цьому нашому спільному виданні. Хай благословить нас Бог на добрі справи та здійснення благих намірів.

З щирою повагою до Вас, Володимир Олійник.

Примітка: Бажаючих приймати посильну участь у підготовці наступних випусків нашої «Ялтинської світлиці» просимо звертатись до Володимира Олійника.

Огляд новин та преси.

- У авіакатастрофі під Смоленськом разом з політичною елітою Польщі загинула «Матір» Солідарності –уродженка Рівненщини - Галина Валентович. Вона, як і покійний президент Польщі, свого часу була найближчим соратником Леха Валенси. Важливо відмітити, що ця українка за походженням, безпосередньо причетна до формування профспілкового руху «Солідарність», що зруйнував комуністичне тоталітарне правління Польщі та зіграв визначальну роль сучасній польській історії. Ця жінка нагороджена вищою нагородою Польщі - Орденем Білого Орла.

- У Львові тисячі студентів страйкували з вимогою відставки одіозного міністра освіти і науки Д.Табачника. Крім студентів виступили й активісти ряду громадських організацій. Площа біля пам'ятника Іванові Франку здригалась від гучних вигуків: «Табачника геть!», «Ні затабаченню освіти». Громадські організації планують подальші, більш дієві акції щодо подальшої можливості входження таких особистостей у керівництво українською державою.

Ялтинський осередок всеукраїнського товариства «Просвіта» теж долучивсь до рішучого протесту – направив відповідне звернення до окремих депутатів, голови Верховної Ради, голові СБУ, іншим впливовим особам та особисто Д. Табачнику.

- Нове трудове законодавство яке планує ухвалити парламент з подачі певних депутатів-регіоналів захищає роботодавця більше ніж найманого працівника. Пункт 4 статті 104 нового ТКУ, наприклад, дозволяє роботодавцеві звільняти працівника через «втрату до нього довіри». Дуже можливо, що під таке розмите та слизьке формулювання можуть підпасти робітники які наприклад, відверто не згодні з політичними поглядами свого роботодавця.

- Регіонали С. Ківалов та В.Колісніченко вже зареєстрували законопроект, який дозволяє провадження судочинства іноземною, тобто російською мовою. Також готується законопроект який скасовує обов'язкове дублювання фільмів українською мовою. Перший заступник голови комітету ВР із питань правосуддя обурений – «Все, що сьогодні робиться – це величезний наступ на все українське». Цікаво, ви виллється це обурення у якісь дієві протидії цім намірам ? Як ви шановні читачі гадаєте ?

Місцеві новини.

- Ялта активно готується до нового курортного сезону. Обновляється багато будов, постають нові назви установ, кафе, магазинів тощо. Та вивіски, реклами і будь яка інформація у громадських місцях та закладах і далі подаються не на державній мові або на другорядних місцях. Ми ж з вами продовжуємо пасивно, байдуже-боязко спостерігати за цим процесом. Ось такий висновок. Хоча можливо ми не праві ? Можливо хтось і заперечить ?

Примітка: чекаємо на ваші спостереження, аналіз місцевих новин і особливо на переконливі висновки, дієві, реальні пропозиції.

Наше громадське, політичне та релігійне життя.

18 квітня члени Ялтинського товариства «Просвіти» вшанували пам'ять справжнього патріота України Віталія Леонідовича Мороза якому цього дня виповнилось би 76 років. Своїм літературним талановитим доробком та жертвовною відданістю нашим національним інтересам, Віталій Леонідович слугує і надалі яскравим прикладом для нас. Його дружина, Богдана Григорієвна, теж самовіддано продовжує справу свого чоловіка.

Ялтинський майдан

Мистецька та поетична сторінка.

...доборолась Україна

До самого краю.

Гірше ляха свої діти

Її розпинають.»

Т.Г. Шевченко.

(а особисто ви знаєте такі приклади ? Якщо так, поділіться з нами, шановні читачі. А особливо тим, що ви пропонуєте українцям у такому випадку робити.)

МОЇ МІРКУВАННЯ ПРО СВОБОДУ
Ялта.

Віталій Мороз. м.

Навіщо хробаку свобода ?
Аби у дощову погоду
Із гною виліз на свободу
І риби став у насолоду ? –
А риба схоче на свободу ?-
Рибалці стане в насолоду!

І рибам, і тим мерзенним хробакам,
І вам, збайдужілим, прихвосням хохлам,
Залишайтеся краще там,
Де Бог призначив всім скотам !

Вердикт:
Всьому належить всій кінець –
Світ створив так Бог – Отець !

СТЕРЕЖІТЬСЯ ВОРОГІВ МІЖ НАС.

Віталій Мороз. м. Ялта.

Разом нас багато,
Але ж багато й наших ворогів
Не опонентами їх звати
А кодром хижих недругів.

Себе братами називають –
Самі ж нам підлості снують,
І тіло, й душу оскверняють,
Фальш і мерзоту завдають.

Розбійний ген у їхнім тілі,
Сприятливу спіймавши мить,
З оскаженим, лютим рилом
Якщо не з'їсти – хоч вкусить.

На народному майдані
Свободи чуються пісні.
Вже ваші, москалі кайдани
На вільні руки затісні.

Москві вже більш не панувати.
Імперій час збігає до кінця.
Ідею волі не здолати !
То воля Господа-Отця !

Примітка: Просимо, надсилайте свої власні, лаконічні та влучні вірші, вірші авторів які вам сподобались. Дайте свої коротенькі коментарі-пояснення, чому ви вибрали та надіслали саме такий вірш. Бажано щоб перш за все це були вірші які підіймають гостро актуальні теми нашого життя, наші проблеми, закликають до висновків та конкретних дій. Менше лірики, більше конкретики.

Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має !

Вивчаємо українську мову.

Іван Огієнко, який переклав Біблію з грецької мови на українську, писав: «На шкалі національних вартостей стоїть мова». З 2000 року за ініціативою ЮНЕСКО щорічно 21 лютого відзначається день рідної мови. Пам'ятаймо про це і бережімо нашу перлину.

350 років ми жили у забутті. Наша мова віками зазнавала утисків та переслідувань з боку різноманітних гнобителів та недругів. Це не могло негативно не вплинути на наше знання рідної мови. Отже, найперше, починаймо вивчати забуте, лексичну основу та правильну вимову українських слів та виразів.

Кажуть:	Треба вимовляти:
1. На Україні живе понад 15 національностей.	В Україні проживає понад 15 національностей.
2. Міжгородній телефон.	Міжміський телефон
3. Дзвонити по телефону	Телефонувати
4. Об'ява	Оголошення
5. Роковий	Фатальний
6. Ремонт за рахунок держави	Ремонт коштом держави
7. Тупік	Глухий кут, безвихідь
8. Коли в кінці кінців	Нарешті

Рубрику підготували викладачі української мови шкіл м. Ялти, викладачі та учні української гімназії ім. Руданського.

Відповіді на запитання наших читачів.

1. Запитання читача: Миколаєнко Євгеній. «Скажіть будь ласка, прихід до влади нового президента та його команди згуртує етнічних, національно свідомих українців, чи це буде слугувати подальшому розчаруванню та охолодженню національних, патріотичних настроїв?»

Відповідь редакції: Шановний Євгеній. Ми вважаємо що свідомі українці безперечно зробили та зроблять правильні висновки. Прихід до влади відверто або приховано проросійськи налаштованих політиків, та їх антиукраїнські дії, кожного разу будуть безперечно слугувати все більшому дієвому згуртуванню українців. З іншого боку, негативний вплив теж буде все більш відчутний.

2. Запитання: Романюк Микола. «Як ви розцінюєте зміну спрямованості газети «Кримська світлиця»?»

Відповідь: Справді, зміни відчутні. Зовні газета стала більшою, яскравішою і т.і. Не можна однозначно сказати, що це погана газета. Навпаки, по багатьох вимірах чудова. Але на наш погляд втративсь динамізм подачі інформації необхідної в першу чергу українцям Криму. Безперечно це великий мінус та втрата. Бо не така в першу чергу потрібна кримчанам газета, оскільки вона залишається єдиною україномовною газетою Криму. Наповнення газети стало всього-на-всього культурологічне, зник той відсоток справжнього патріотизму, відчуття ліктя багатьох дописувачів газети. Зник «кримський майдан» який кликав до дії, до боротьби за виживання української мови, у зросійщеному Криму. Зникла можливість взнати бачення сучасних подій очима українських патріотів. Нам безальтернативно та несподівано запропонували ось таку яскраво-блискучу підміну, - тихе культурологічне, мистецьке видання. А українцям Криму і його жителям потрібно було в першу чергу знати, що і як твориться у політичному житті Криму, бачити реакцію читачів. Ми хотіли отримувати саме кримські новини, і перш за все політичні, у справді правдивому, українському та сміливому світобаченні. Тепер цього майже немає у оновленій таким способом газеті. Можливо багато постійних читачів захочуть і надалі її отримувати, а можливо багато будуть шукати та чекати іншого видання. Можливо на адресу цієї газети надійшло багато зауважень та прохань і т.д. Наприклад наш осередок направив звернення до головного редактора оновленої «Кримської світлиці». Ми надіємось що невдовзі все-таки повстане справді громадсько-політична, патріотична, смілива україномовна газета і тоді читачі зможуть мати альтернативу вибору. Хоча є все-таки надія що нове керівництво усвідомить це, і можливо газета стане такою ж цікавою саме для тих, хто саме такою якою вона була раніш, хотів би її бачити і надалі.

Запитання: Шановний читачу, чекаємо на твоє запитання.

Примітка: Шановні читачі, як ви розумієте, на всі ваші запитання ми не в змозі будемо дати вам відповідь. Проте найбільш цікаві на наш погляд запитання, які торкаються проблем сучасності,

особистості та інших гостро актуальних тем, ми, по можливості, будемо принаймні публікувати та згодом надавати вам посилъну для нас відповідь. Ми надіємось також, що ця рубрика буде для вас і цікавою і корисною.

Зміст інших поданих на нашу адресу запитань:

3. Чи можна і чи потрібно вважати в Україні російську мову іноземною ?
 4. В Україні є чимало громадських, політичних та релігійних організацій які в тій чи іншій мірі ведуть благодійницьку діяльність. Чи веде товариство «Просвіта» благодійницьку діяльність, зокрема ваш осередок ?
 5. Чи контактує ваш осередок з іншими громадськими організаціями м. Ялти та іншими містами Криму і наскільки плідною є така співпраця ?
 6. Які права та обов'язки отримує людина при вступі у членство товариства «Просвіта» ?
 7. З яких міркувань було відмінено графу у паспорті яка вказувала на національність.
 8. Чи буде у Ялті відкрито ще одну школу з українською мовою викладання. Яка для цього ведеться організаційна робота і які труднощі ?
 9. Чи зобов'язаний громадянин України знати російську мову ?
 10. Чи зобов'язаний національний канал України для громадян які не знають жодної іноземної мови, окрім державної, стовідсотково подавати інформацію українською мовою?
 11. Чи можна у разі невиконання умов ліцензії (зокрема з приводу невиконання мовного законодавства) подати на телеканал до суду позов та виграти його? Чи є в Україні патріотично налаштовані судді та адвокати, які б взялись створити перший такий прецедент ?
 12. Чи члени «Просвіти» входять у виконавчі органи влади м. Ялти ?
 13. Які пріоритетні напрямки вашої діяльності у Ялті.
 14. Чув, що за пасивності україномовних українців, рано чи пізно в Україні молоде, підрастаюче російськомовне населення через більшість у парламенті доб'ється введення другої державної мови. Ви в це вірите ?
- Примітка: Відповіді на вище опубліковані запитання читайте у наступних випусках нашого видання.*

Шановні читачі, просимо Вас також надіслати власні варіанти відповідей на ці запитання. При підготовці відповідей ми врахуємо всі Ваші слушні думки та аргументи.

При отриманні листів з вкладеним конвертом та заповненою зворотною адресою, ми, по вашій згоді, можемо не тільки дати відповідь від імені осередку ялтинської «Просвіти» але і надіслати ваші особисті відповіді безпосередньо тим, хто ставив ці запитання.

Оголошення.

Оголошення № 1 Кожної першої суботи місяця о 18 год. у приміщенні Ялтинського культурно-просвітницького центру відбуваються робочі зустрічі членів ялтинського осередку «Просвіти».

Оголошення № 2 Кожної другої суботи місяця о 18 год. запрошуємо всіх бажаючих для довільного творчого спілкування на різні теми у невимушеній атмосфері.

Оголошення № 3 Запрошуємо на «україномовний пікнік», всіх хто любить живе, невимушене товариське спілкування, хто любить співати українські пісні, читати та слухати українську поезію та музику. Конкурси, та інші цікаві та корисні види відпочинку та встановлення творчих та дружніх стосунків. Ми надіємось, що все для вас буде справді цікавим, приємним та корисним. (чекайте на додаткове оголошення дати, яка буде розміщена як у нашому виданні, так і у пресі та громадських місцях Великої Ялти).

Оголошення № 4 Осередок «Просвіти» м. Ялта запрошує мешканців та гостей нашого міста прийняти участь в обговоренні-діалозі: «Проблеми сучасності та шляхи їх вирішення з позицій різних політичних та релігійних поглядів».

Теми обговорень:

26 травня - «Відповідальність, громадських, політичних та релігійних керівників нашого міста за моральний стан його мешканців. Проблеми та пропозиції шляхів їх вирішення».

Запитання що пропонуються для обговорення:

1. Хто на вашу думку несе більшу відповідальність за духовно-моральний стан суспільства – політичні, громадські лідери чи релігійні? (Чому саме так ви вважаєте?)

2. Що на ваш погляд повинні пропонувати та робити політичні, громадські та релігійні лідери для вирішення духовно-моральних проблем нашого міста? (Вкажіть конкретні методи та форми таких дій)

3. Як ви оцінюєте їх діяльність у цьому напрямку? (Задовільна, незадовільна, та чому)

4. Які негативні прояви ви бачите у діяльності окремих лідерів? (Вкажіть чому ви так вважаєте. Яким чином ви запропонували б усунути ці недоліки?)

5. Наведіть приклади на ваш погляд позитивних дій певних лідерів у оздоровленні морального стану суспільства.

6. Чи можливо зменшити або зупинити духовно-моральну деградацію суспільства?

Які ви запропонуєте методи та шляхи вирішення будь якої проблеми?

7. Чи впливає належність людини до певної громадської, політичної, релігійної громади на конкретні показники морального стану більшості її прихильників. (Наведіть приклади)

Анонс можливих наступних тем діалогу:

18 червня. Тема: «Громадські акції по захисту християнської моралі – можливості та перспективи».

Запитання що пропонуються для обговорення по цій темі:

1. Чи готові ви долучитись до певних громадських актів по захисту моралі ?

2. Чому ?

3. Чи вірите ви у можливість дієво вплинути на керівництво міста Ялти, конкретних його представників з метою втілення пропозицій громадськості та зокрема ваших особистих ?

6 липня. Тема: «Сучасне забезпечення прав україномовного населення м. Ялти. Позитивні та негативні приклади. Причини, наслідки, висновки».

Запитання що пропонуються для обговорення по цій темі:

1. Чи маєте ви можливість отримати письмову, усну інформацію (рекламну та екскурсійну) українською, державною мовою відвідуючи наприклад Лівадійський палац-музей або інші державні урядові установи м. Ялти ? Наведіть позитивні та негативні приклади. Які пропозиції для усунення недоліків у цьому питанні пропонуєте особисто ви? Чи згодні ви особисто включитись у громадську, приватну діяльність для забезпечення виконання керівниками підприємств, санаторіїв і т.д. та зокрема державними службовцями міськвиконкому «Закону» про державну мову у м. Ялті ?

Тема: «Наше знання та користування рідною мовою у побуті та суспільстві».

Запитання що пропонуються для обговорення по даній темі:

1. Чи вважаєте ви знання власної мови для вас задовільним? Чи користуєтесь, і в якій мірі, рідною мовою на роботі, у громадському транспорті та інших громадських місцях м. Ялти ? Чому ? Що заважає вам ширше користуватись рідною мовою у громадських місцях ?

2.

Примітка. Шановні читачі, чекаємо на ваші пропозиції інших тем для громадських обговорень. Пропонуємо Вам висловити свою думку по запропонованих темах письмово (бажано в об'ємі, 0,5-1 сторінки)

Ваші письмові роздуми, з вашою допомогою ми плануємо опублікувати у окремій збірці: «Проблеми сучасності та пропозиції методів їх вирішення», які надішлемо керівникам громадських, політичних та релігійних осередків нашого міста.

Також чекаємо на ваші пропозиції тем для діалогів-обговорень та просимо надсилати їх за адресою: АР Крим. м. Ялта, а/с № «Просвіта»

Обговорення-діалоги відбуваються у приміщенні культурно-просвітницького центру м. Ялти.

Оголошення № 5 Окремі члени осередку «Просвіта» запрошують особисто до себе у гості членів осередків «Просвіти» з інших міст України для відпочинку та встановлення творчих та ділових контактів. За детальною інформацією просимо звертатись за адресою «Просвіти» м. Ялта.

Оголошення № 6 Для членів місцевого осередку «Просвіти» м. Ялта створений фонд взаємодопомоги та взаємодопомоги. Також надається посильна практична допомога у побутових проблемах. Просимо при потребі, звертатись до голови осередку.

Оголошення № 7 У цьому квітучому місяці був день народження нашої просвітянки - Марії Борисенко. Щиро вітаємо пані Марію, бажаємо міцного здоров'я і надіємось, що ми будемо ще довгі роки спільно робити разом з нею добру просвітницьку справу у нашому місті.

Примітка: Шановні мешканці та гості нашого міста, дорогі українці-просвітяни. Просимо Вас надіслати свої пропозиції та слушні зауваження щодо роботи нашого осередку. Ми будемо раді почути вашу думку по будь-якому питанню, взяти ваші враження по будь якій темі повсякденного життя, отримати ваші запитання та по можливості надати вам особисту письмову відповідь чи посильну моральну або фізичну допомогу.

Будь ласка звертайтеся на наші адреси: м. Ялта а/с № або на Інтернетну поштову скриньку mail.ru. а також за телефонами:

З щирою повагою до Вас, редакційний колектив.

Відповідальні за випуск: Володимир Олійник, Наталя Мудрик.....

Видання засноване членами ялтинського осередку всеукраїнського товариства «Просвіта», існує на пожертви її членів, розповсюджується безкоштовно у колі друзів та знайомих.

Редакція не завжди може поділяти точку зору публікацій, окремі особисті думки дописувачів та залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. У необхідних випадках вступає з читачами у листування.

